

УДК 070:303.833.4/.5]:355.01(477)

DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2024.30.318433>

ЯК ПОВНОМАСШТАБНЕ ВТОРГНЕННЯ ЗМІНИЛО ВИДАННЯ «TEXTY.ORG.UA»: ТЕМАТИЧНИЙ ЗРІЗ

Христина Янак,

здобувачка другого (магістерського) рівня факультету журналістики, реклами та видавничої справи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
e-mail: k.yanak@stud.onu.edu.ua
ORCID iD: 0009-0000-6551-0894

У статті досліджено зміни в тематиці та способах подачі матеріалів видання «Texty.org.ua» у розділі «Журналістика даних» до і після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Актуальність дослідження обумовлена значними трансформаціями українського медіапростору, зокрема журналістики даних, які відображають зміну інформаційних пріоритетів суспільства в умовах війни.

У роботі використано методику порівняльного аналізу тематики публікацій видання за два часові періоди: 2 роки і 7 місяців до початку повномасштабного вторгнення росії на Україну та аналогічний період після вторгнення. Для цього було відібрано та класифіковано статті видання за основними тематичними напрямками, такими як екологія, політика, корупція, війна, економіка, міжнародні відносини та інші.

Дослідження є корисним для розуміння впливу війни на медіапрактики, тематичні пріоритети та роботу з відкритими даними, а також для оцінки адаптації журналістики до умов воєнного часу.

Ключові слова: відкриті дані, data, великі дані, big data журналістика відкритих даних, повномасштабне вторгнення, тематичний зріз.

Актуальність дослідження. Постановка проблеми та її зв'язок із науковими та практичними завданнями.

Після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну український медіапростір зазнав суттєвих змін. Особливо це стосується журналістики даних, де змінилися як тематика висвітлених матеріалів, так і акценти на різних соціально-економічних і політичних проблемах. Актуальним є питання, як ці зміни вплинули на зміст і тематичні напрямки публікацій, що важливо для оцінки впливу війни на інформаційні пріоритети суспільства та розвиток медіа.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Журналістика відкритих даних є об'єктом значної уваги як українських, так і закордонних дослідників. Проте, огляд наукових робіт свідчить про нестачу ґрунтовних

досліджень з щодо змін у журналістиці відкритих даних в умовах війни. На сьогодні існує багато нових досліджень, які розглядають загальні зміни в журналістиці, однак вони не розкривають специфічні аспекти використання журналістами джерел відкритих даних, змін у методах візуалізації чи особливостей подання інформації з цих джерел. Однак, можна виділити дві роботи, що частково стосуються зазначених питань.

Перша робота — це дослідження Світлани Глоско «Особливості розслідувальної журналістики в умовах російсько-української війни» [7]. Вона зосереджується на ролі журналістики розслідувань під час війни, акцентуючи увагу на її сторожовій функції. Дослідження висвітлює, як журналісти адаптуються до викликів воєнного часу та змінюють свої підходи, включаючи роботу з відкритими даними.

Інше дослідження, «Інструменти журналістики під час війни: OSINT та GeoINT» [20], досліджує використання журналістами інструментів, заснованих на даних з відкритих джерел (OSINT) та геопросторової розвідки (GeoINT). У ньому розглядаються нові методи збору інформації з відкритих джерел, зокрема для відстеження військових операцій та документування наслідків війни, що значно збагачує практику розслідувальної журналістики.

Зважаючи на обмежену кількість досліджень про вплив повномасштабного вторгнення на журналістику відкритих даних, у цій статті ми ставимо за мету дослідити, як змінилася тематика та фокус подання інформації на прикладі видання «Texty.org.ua», що активно працює з великими масивами даних.

Мета статті та постановка завдання.

Мета цієї роботи — дослідити зміни у тематичній й способах подачі матеріалів на «Texty.org.ua» у розділі «Журналістика даних» до і після початку повномасштабного вторгнення Росії. Визначення такої мети обумовлене завданнями, які будуть виконані в рамках дослідження. Зокрема, ми плануємо: провести порівняльний аналіз тематичних акцентів у матеріалах видання до та після початку війни; визначити, які теми втратили, а які набули актуальності в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Для аналізу було взято видання «Texty.org.ua» та його розділ «Журналістика даних» у часовому відрізку 2 роки та 7 місяців до та після повномасштабного вторгнення. Тобто відрізок «до» датуватиметься з червня 2019 року до лютого 2022 року, а період «після» відповідно триватиме з початку вторгнення до вересня 2024 року.

Після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну медіапростір зазнав суттєвих змін, що відобразилося в тематичній висвітлених матеріалів видання. Відповідно до проведених нами підрахунків, до війни значна увага приділялася різним сферам життя, включаючи природу, екологію, транспорт, історію та політику. Наприклад, до війни було опубліковано 7 матеріалів, що стосувалися **екологічних проблем**. Видання досліджувало екологічні проблеми, такі як вирубка лісів у заповідних зонах та Карпатах, забруднення річок, проблеми побудови ГЕС, лісові пожежі та розорення землі природно-заповідного фонду. Серед матеріалів можемо

згадати такі: «Битва за воду. Як глобальне потепління впливає на аграрний південь України» (31 грудня 2020 р.) [2], ««Санітарна» хвороба українського лісу» (8 квітня 2021 р.) [36], «Розорані землі природно-заповідного фонду» (2 вересня 2021 р.) [16].

Проте після вторгнення ця тема втратила актуальність, отримавши лише одну публікацію — «Світ після людей» (18 червня 2024 р.) [20]. Відповідно логічним буде висновок про те, що в умовах війни суспільство більше фокусується на безпосередніх загрозах, ніж на питаннях довгострокової перспективи, як-от зміни клімату, чи вплив діяльності людини на навколишнє середовище.

До повномасштабного вторгнення Texty.org.ua активно використовували відкриті дані для аналізу та візуалізації **політичних процесів** в Україні. Загалом було помічено 5 таких матеріалів, коли у період «після» — жодного. Проекти включали візуалізації результатів виборів до Верховної Ради, Київради, президентських та місцевих виборів. Аналізуючи дані про голосування депутатів, видання давало змогу громадськості простежити за тим, як різні фракції та окремі депутати підтримували чи відхиляли закони та реформи. Прикладом такого матеріалу є «Хто виграв місцеві вибори? Вивчайте інтерактивну карту результатів» (30 листопада 2020 р.) [8], «Три етапи Ради. Як фракції і депутати парламенту восьмого скликання голосували за реформи» (15 червня 2019 р.) [1].

Корупційні теми займали значне місце в публікаціях видання у період «до» та становили три матеріали, проте ця тематика також зникла з фокусу видання після лютого 2022 року. Відкриті дані використовувались для візуалізації майна та доходів держслужбовців, аналізу декларацій українських чиновників, розслідувань корупційних схем, зокрема тих, що використовувалися для виграшу тендерів. Проекти включали огляди громадської думки про стан корупції в Україні, дослідження поширених корупційних злочинів та їх розгляду в суді. Серед публікацій на цю тему слід згадати «Зірвати мантию» (10 грудня 2021 р.) [19], «Корупція в Україні Який вигляд вона має?» (4 жовтня 2021 р.) [26].

Як вже зазначено у період «після» внутрішньополітична тематика та тема корупції майже зникла зі сторінок видання, натомість теми, пов'язані з **війною** та міжнародна політика зайняли центральне місце. Якщо до вторгнення було лише 3 матеріали, присвячені війні, то після їх кількість зросла до 20. Журналісти почали активно висвітлювати тему мобілізації, оборонних споруд, завданні ворогом руйнувань і переміщень військових. Запропоновані до розгляду матеріали на цю тему мають такі назви: «Вогняний вал. Як і які снаряди прилітають на українські позиції» (23 червня 2022 р.) [17], «Рік війни у графіках» (24 лютого 2023 р.) [35].

Економічна тематика Texty.org.ua до початку повномасштабного вторгнення була втілена трьох матеріалах, в яких зазвичай використовували відкриті дані для візуалізації бюджету, аналізу доходів та витрат, соціальних виплат, торгівлі між Україною та ЄС, моніторингу цін на товари, статистики поширених професій та розподілу зарплат. До прикладу це такі матеріали як «Скільки заробляють "люди дер-

жави". 170 професій» (5 червня 2019 р.) [12], «Країна сталі і зерна» (15 січня 2020 р.) [4]. Водночас в цій же тематиці, але вже після повномасштабного вторгнення журналісти аналізують, які іноземні компанії покидають РФ, хто підтримує Росію в Європі, а також які люди та компанії мають бізнес-інтереси, пов'язані з РФ. Всього було нараховано вісім матеріалів на цю тему, серед них можемо побачити такі «Як іноземні компанії покидають РФ» (4 жовтня 2022 р.) [25], «Росія істотно збільшила торгівлю з Іраном. Це видно на супутникових знімках» (24 липня 2023 р.) [11].

Міжнародна політика була представлена одним матеріалом у післявоєнний період, який зосереджувався на аналізі ставлення американських політиків до надання допомоги Україні. Загаданий матеріал має назву «Американські гойдалки» (6 червня 2024 р.) [22].

Обидві теми — економічні зв'язки та міжнародна політика — вказують на зростаючу увагу до економічних та політичних факторів, які впливають на розвиток конфлікту і мають значення для України на міжнародній арені.

Якщо тема **медіа** до війни складала 2 матеріали, то потім зросла до 6 і найчастіше розкривається у контексті моніторингу соціальних мереж на наявність пропаганди, її фіксації та спростування, а також аналіз виступів російського президента та дослідження алгоритмів ютуба, що просувають конспірологію. Крім того, журналісти активно працюють над викриттям дезінформації та маніпуляцій, що сприяє підвищенню медіаграмотності громадян. Слід також відзначити, що в цю категорію ми віднесли й моніторинг українських музичних чартів. Прикладом таких публікацій є «Децибели. Як і чому російські пропагандисти кричать на своїх шоу» (26 січня 2024 р.) [29], «Сотні тисяч. Яка аудиторія (про)російських медіа в Україні» (12 травня 2021 р.) [14], «В українських чартах і досі лишається російська музика. Це пісні з матюками, а українською таких вкрай мало» (2 лютого 2024 р.) [5].

У 2019 році присутні й матеріали про динаміку поширення **COVID-19** (5 матеріалів), які перестали з'являлись після повномасштабного вторгнення. В таких публікаціях мова зазвичай йшла про ефективність карантинних заходів та ризики захворювання. В цьому випадку використання відкритих даних допомагало інформувати громадськість про пандемію. Відповідно можна було побачити такі матеріали «Епідемія COVID-19 в областях. Інтерактивні графіки» (18 червня 2020 р.) [9], «Приватна вечірка, бенкет, концерт. В яких районах більший ризик підхопити ковід» (10 листопада 2020 р.) [18] тощо.

Урбаністична тематика знайшла своє втілення у двох матеріалах як до, так і після повномасштабного вторгнення. У період до вторгнення основна увага була зосереджена на розвитку міської інфраструктури та загальних питаннях розбудови міст, тоді як після — акцент змістився на доступність, інклюзивність громадського простору та збереження архітектурних пам'яток, що постраждали внаслідок бойових дій. Зокрема можемо відзначити матеріали «Зайди, якщо зможеш. Ветеранам з інвалідністю вкрай важко пересуватися українськими містами» (26 липня 2023 р.)

[21], «Міські висоти» (30 серпня 2019 р.) [23]. Таким чином, з часом змінилася не лише сама урбаністична тематика, але і її фокус з питань будівництва та зростання міст на соціально важливі аспекти доступності та збереження культурної спадщини, які стали критичними у контексті військових дій.

Історичні теми також отримали менше уваги, зменшившись з 5 до 2 матеріалів. Раніше такі матеріали зосереджувалися на докладному висвітленні окремих історичних подій або на подачі історії певного місця, зокрема міста чи вулиці, часто із залученням архівних даних та документальних свідчень. Прикладом служать такі матеріали, як «Окупація. Втрати України під час Другої світової, завдані нацистами та комуністами» (20 червня 2021 р.) [30], «Карта Великого Лугу. Шість Січей, ставка монгольського хана та інші цікаві місця» (23 січня 2024 р.) [37]. Зменшення уваги до історичних тем може бути пов'язане зі зміною суспільних інтересів і зростанням попиту на актуальні матеріали, пов'язані з воєнною ситуацією.

Тема **транспорту** та логістики також майже не змінилась і становить 1 матеріал у період до початку повномасштабного вторгнення та два матеріали після. Як приклад можемо подати матеріали «“Всьо, тривога, приїхали. Чого сидим?”. Як зупинка транспорту під час повітряної тривоги вбиває його роботу на кілька годин» (5 вересня 2024 р.) [31] та «Куди котиться Укрзалізниця?» (29 вересня 2021 р.) [27]. Перший матеріал ілюструє нові виклики для транспортної галузі, пов'язані з ускладнення руху транспорту під час воєнного стану, а другий, створений до війни, відображає довгострокові питання та внутрішні проблеми інфраструктури.

Також слід зазначити теми, які повністю зникли з медіаполя після початку повномасштабного вторгнення. Наприклад, такі теми, як **соціальні проблеми**, на кшталт алкоголізму — «Невидимі. Скільки в країні алкозалежних? Більше ніж здається» (22 грудня 2020 р.) [6]; **дрібні правопорушення** — «Віскі, шоколад, червона ікра. Що найчастіше крадуть в АТБ» (31 березня 2021 р.) [10]; **діяльність державних органів** — «Під наглядом. Як держава перевіряє бізнес?» (23 вересня 2021 р.) [34]; **туризм** — «Час на ліжжі! 10 українських гірських курортів з найдовшими трасами» (18 грудня 2021 р.) [15] — усі ці теми свідчать про намагання висвітлити різноманітні виклики, з якими стикалося суспільство. Крім того, увага приділялася таким специфічним аспектам, як **космос** — «Місяць над Києвом. Коли він сходить і заходить (data-art)» (1 лютого 2022 р.) [28] та **індустрія краси** — «Як індустрія краси сегментує наше тіло» (24 березня 2020 р.) [13]. Таким чином можемо сказати, що теми матеріалів продемонстрували широку зацікавленість медіа у висвітленні різних аспектів життя — від туризму до соціальних проблем.

Якщо говорити про теми, які не висвітлювалися до повномасштабного вторгнення, але з'явилися після нього, то варто відзначити **освітню** тематику, представлену матеріалом «Через війну понад 25% українських дітей позбавлені повноцінної шкільної освіти» (16 травня 2024 р.) [32]. Також додалася тема **мистецтва та культури**, зокрема публікація «Украдені скарби. У двох російських музеях ми виявили 110

тис. археологічних знахідок з України» (9 вересня 2023 р.) [3]. Серед нових тем є й матеріали, присвячені перевірці **якості послуг**: так, наприклад, публікація «Знайти людину. Як працюють голосові довідки п'яти популярних українських компаній» (9 січня 2024 р.) [33] аналізує ефективність довідкових служб різних компаній.

Висновки та перспективи дослідження.

Дослідження виявило, що після повномасштабного вторгнення тематика матеріалів на сайті Texty.org.ua змінилася, адаптуючись до умов воєнного часу. До вторгнення видання приділяло увагу широкому колу тем — від екології та корупції до історії та транспорту, що свідчить про те, що медіа активно реагувало на запити аудиторії, прагнучи охопити широкий спектр актуальних тем.

Однак після вторгнення зміст зосередився на війні, міжнародній політиці, мобілізації та актуальних питаннях виживання в умовах військових дій. Наприклад, тематика екології, політичного життя та корупції значно втратила актуальність, тоді як зростає кількість матеріалів про оборону, економічні санкції та міжнародні відносини. Крім того, видання активно моніторить і аналізує медіаконтент для протидії дезінформації та пропаганді. Також слід зазначити й те, що публікації, присвячені мистецтву, освіті чи урбаністиці, тепер часто переплітаються з воєнною тематикою, що відображає глибокий вплив війни на всі аспекти суспільного життя.

Відповідно, викладені зміни відображають зміни інформаційних потреб українського суспільства в умовах війни. Подальші дослідження можуть розширити аналіз, включаючи порівняння з іншими українськими медіа, що використовують журналістику даних, та вивчення зміни інтересів аудиторії за цей період. Додатково перспективним є аналіз зростання важливості взаємодії з іноземною аудиторією через створення матеріалів, які пояснюють українську ситуацію для міжнародної спільноти англійською або іншою мовою. Окремий напрямок досліджень може бути зосереджений на пошуку нових підходів у висвітленні тем, що залишилися поза увагою внаслідок воєнних дій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондаренко А., Кельм Н., Бондар П., Дроздова Є. Три етапи Ради. Як фракції і депутати парламенту восьмого скликання голосували за реформи. *Texty.org.ua*. 15 червня 2019. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/verhovna-rada/> (дата звернення: 03.10.2024).
2. Величко Л., Кельм Н., Бондар П. Битва за воду. Як глобальне потепління впливає на аграрний південь України. *Texty.org.ua*. 31 грудня 2020. URL: <https://texty.org.ua/projects/102645/bytva-za-vodu-yak-hlobalne-poteplynnya-vplyvaye-na-ahramyj-pivden-ukrayiny/> (дата звернення: 03.10.2024).
3. Гадзинська І., Романенко Н. Украдені скарби. У двох російських музеях ми виявили 110 тис. археологічних знахідок з України. *Texty.org.ua*. 9 вересня 2023. URL: https://texty.org.ua/d/2023/stolen_heritage/ (дата звернення: 03.10.2024).

4. Гарасим А., Дроздова Є. Країна сталі і зерна. *Texty.org.ua*. 15 січня 2020. URL: <https://texty.org.ua/d/2020/trade-map/> (дата звернення: 03.10.2024).
5. Гебура О. В українських чартах і досі лишається російська музика. Це пісні з матюками, а українською таких вкрай мало. *Texty.org.ua*. 2 лютого 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/111697/spotify-charts-2023/> (дата звернення: 03.10.2024).
6. Гарасим А. Невидимі. Скільки в країні алкозалежних? Більше ніж здається. *Texty.org.ua*. 22 грудня 2020. URL: <https://texty.org.ua/articles/102643/do-mene-pryhodyly-rozumni-murahu-istoriya-odniyeyi-peremohy-nad-alkoholizmom-ta-vazhlyvi-fakty-yaki-varto-znaty-pro-cyu-hvorobu/> (дата звернення: 03.10.2024).
7. Голосок С. Особливості розслідувальної журналістики в умовах російсько-української війни. Київ: Національний авіаційний університет, 2022. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/56970/1/%d0%94%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%bc%20%d0%93%d0%be%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%ba%d0%be.pdf> (дата звернення: 03.10.2024).
8. Дроздова Є., Бондар П., Кельм Н. Хто виграв місцеві вибори? Вивчайте інтерактивну карту результатів. *Texty.org.ua*. 30 листопада 2020. URL: <https://texty.org.ua/projects/102405/gromada-misto-oblast-rezultaty-miscevyh-vyboriv/> (дата звернення: 03.10.2024).
9. Дроздова Є., Бондаренко А. Епідемія COVID-19 в областях. Інтерактивні графіки. *Texty.org.ua*. 18 червня 2020. URL: <https://texty.org.ua/projects/101219/epidemiya-covid-19-v-oblastyah/> (дата звернення: 03.10.2024).
10. Дроздова Є., Кельм Н. Віскі, шоколад, червона ікра. Що найчастіше крадуть в АТБ. *Texty.org.ua*. 31 березня 2021. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/atb/> (дата звернення: 03.10.2024).
11. Дроздова Є., Кельм Н. Росія істотно збільшила торгівлю з Іраном. Це видно на супутникових знімках. *Texty.org.ua*. 24 липня 2023. URL: <https://texty.org.ua/projects/110171/rosiya-suttyevo-zbilshyla-torhivlyu-z-iranom-ce-vydno-na-suputnykovyh-znimkah/> (дата звернення: 03.10.2024).
12. Дроздова Є., Кельм Н. Скільки заробляють «люди держави». 170 професій. *Texty.org.ua*. 5 червня 2019. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/salaries/> (дата звернення: 03.10.2024).
13. Дроздова Є., Кельм Н., Дукач Ю. Як індустрія краси сегментує наше тіло. *Texty.org.ua*. 24 березня 2020. URL: <https://texty.org.ua/d/2020/makeup/> (дата звернення: 03.10.2024).
14. Дроздова Є., Кельм Н., Дукач Ю., Судачек Д. Сотні тисяч. Яка аудиторія (про російських медіа в Україні). *Texty.org.ua*. 12 травня 2021. URL: <https://texty.org>.

- ua/projects/103537/pro-audytoriyu-prorosijjskyh-media-v-ukrayini/ (дата звернення: 03.10.2024).
15. Дроздова Є., Кельм Н., Ейсмут В. Час на лижі! 10 українських гірських курортів з найдовшими трасами. *Texty.org.ua*. 18 грудня 2021. URL: https://texty.org.ua/projects/105151/ski_resorts/ (дата звернення: 03.10.2024).
 16. Дроздова Є., Кельм Н., Малахов Ю. Розорані землі природно-заповідного фонду. *Texty.org.ua*. 2 вересня 2021. URL: <https://texty.org.ua/projects/104258/rozorani-zemli-prirodno-zapovidnoho-fondu/> (дата звернення: 03.10.2024).
 17. Дроздова Є., Кельм Н., Набожняк О., Герасемчук К. Вогняний вал. Як і які снаряди прилітають на українські позиції. *Texty.org.ua*. 23 червня 2022. URL: <https://texty.org.ua/projects/107013/vohnyanyj-val-yak-i-yaki-snaryady-prylitayut-na-ukrayinski-pozyciyi/> (дата звернення: 03.10.2024).
 18. Дроздова Є., Малахов Ю. Приватна вечірка, бенкет, концерт. В яких районах більший ризик підхопити ковід. *Texty.org.ua*. 10 листопада 2020. URL: <https://texty.org.ua/projects/102214/privatna-vechirka-benket-koncert-de-yaki-ryzuky-pidhopytu-koronavirus/> (дата звернення: 03.10.2024).
 19. Зірвати мантию. *Texty.org.ua*. 10 грудня 2021. URL: https://texty.org.ua/d/2021/judge_game/#/ (дата звернення: 03.10.2024).
 20. Кельм Н. Світ після людей. *Texty.org.ua*. 18 червня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/112500/svit-pislya-lyudej/> (дата звернення: 03.10.2024).
 21. Кельм Н., Гадзинська І., Павленко В., Гогун М. Зайди, якщо зможеш. Ветеранам з інвалідністю вкрай важко пересуватися українськими містами. *Texty.org.ua*. 26 липня 2023. URL: <https://texty.org.ua/projects/110205/zajdy-yaksho-zmozhesh-veteranam-z-invalidnistyu-vkraj-vazhko-peresuvatysya-ukrayinskymu-mistamy/> (дата звернення: 03.10.2024).
 22. Кельм Н., Міхальков С., Тимошенко М., Литвинов В. Американські гойдалки. *Texty.org.ua*. 6 червня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/112501/amerykanski-hojdalky/> (дата звернення: 03.10.2024).
 23. Кельм Н., Бондар П. Міські висоти. *Texty.org.ua*. 30 серпня 2019. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/citygraph/> (дата звернення: 03.10.2024).
 24. Кононученко В. Інструменти журналістики під час війни: OSINT та GeoINT. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2024. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b3b1a7ff-e054-413b-8318-d3e1ccaba2c2/content> (дата звернення: 03.10.2024).
 25. Контрактівич П. Як іноземні компанії покидають РФ. *Texty.org.ua*. 4 жовтня 2022. URL: <https://texty.org.ua/projects/107871/yak-inozemni-kompaniyi-pokydayut-rf/> (дата звернення: 03.10.2024).

26. Корупція в Україні. Який вигляд вона має? *Texty.org.ua*. 4 жовтня 2021. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/anticor-project/> (дата звернення: 03.10.2024).
27. Куди котяться Укрзалізниця? *Texty.org.ua*. 29 вересня 2021. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/uz/> (дата звернення: 03.10.2024).
28. Кульчинська С. Місяць над Києвом. Коли він сходить і заходить (data-art). *Texty.org.ua*. 1 лютого 2022. URL: <https://texty.org.ua/projects/105513/misyac-nad-kyuevom-koly-vin-shodyt-i-zahodyt-data-art/> (дата звернення: 03.10.2024).
29. Міхальков С., Кельм Н. Децибели. Як і чому російські пропагандисти кричать на своїх шоу. *Texty.org.ua*. 26 січня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/110910/decybely-yak-i-chomu-rosijski-propahandysty-krychat-na-svoyih-shou/> (дата звернення: 03.10.2024).
30. Окупація. Втрати України під час Другої світової, завдані нацистами та комуністами / Є. Дроздова та ін. *Texty.org.ua*. 20 червня 2021. URL: <https://texty.org.ua/projects/103853/pole-bytvy-ukrayina-druha-svitova-vijna/> (дата звернення: 03.10.2024).
31. Павленко В., Герасименко В., Кельм Н. «Всьо, тривога, приїхали. Чого сидим?». Як зупинка транспорту під час повітряної тривоги вбиває його роботу на кілька годин. *Texty.org.ua*. 5 вересня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/112998/vso-tryvoha-priyihalychoho-sydym-yak-zupynka-transportu-pid-chas-povitryanoyi-tryvohy-vbyvaye-joho-robotu-na-kilka-hodyn/> (дата звернення: 03.10.2024).
32. Павленко В., Дроздова Є. Через війну понад 25% українських дітей позбавлені повноцінної шкільної освіти. *Texty.org.ua*. 16 травня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/112433/cherez-vijnu-ponad-25-ukrayinskyh-ditej-pozbavleni-rovnocinnoi-shkilnoi-osvity/> (дата звернення: 03.10.2024).
33. Павленко В., Кельм Н. Знайти людину. Як працюють голосові довідки п'яти популярних українських компаній. *Texty.org.ua*. 9 січня 2024. URL: <https://texty.org.ua/d/2023/callcentres/> (дата звернення: 03.10.2024).
34. Під наглядом. Як держава перевіряє бізнес? *Texty.org.ua*. 23 вересня 2021. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/inspections/> (дата звернення: 03.10.2024).
35. Рік війни у графіках / Н. Кельм та ін. *Texty.org.ua*. 24 лютого 2023 р. URL: <https://texty.org.ua/projects/109018/rik-vijny/> (дата звернення: 03.10.2024).
36. «Санітарна» хвороба українського лісу. *Texty.org.ua*. 8 квітня 2021. URL: https://texty.org.ua/d/2020/open_forestry/ (дата звернення: 03.10.2024).
37. Солодько П. Тимошенко М., Кельм Н., Гонца Ф. Карта Великого Лугу. Шість Січей, ставка монгольського хана та інші цікаві місця. *Texty.org.ua*. 23 січня 2024. URL: <https://texty.org.ua/projects/111574/karta-velykoho-luhu-pyat-sichej-stavka-monholskoho-hana-ta-inshi-cikavi-mislya/> (дата звернення: 03.10.2024).

UDC 070:303.833.4/.5]:355.01(477)

DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2024.30.318433>

HOW A FULL-SCALE INVASION CHANGED THE PUBLICATION "TEXTY.ORG.UA": THEMATIC VIEW

Khrystyna Yanak,

Second-level (Master's) student at the
Faculty of Journalism, Advertising, and Publishing,
Odesa I. I. Mechnikov National University
e-mail: k.yanak@stud.onu.edu.ua
ORCID iD: 0009-0000-6551-0894

The article analyzes the evolution of topics and methods of presenting materials in the "Data Journalism" section of the publication "Texty.org.ua" before and after Russia's full-scale invasion of Ukraine. The study is particularly relevant in the context of the significant transformations that have occurred in the Ukrainian media landscape, especially in the field of data journalism, which reflects the shift in societal information priorities during wartime. The war has necessitated a reorientation of media practices to address urgent issues and adapt to the needs of an audience seeking accurate, timely, and relevant information.

The research employs a comparative analysis methodology to examine the thematic focus of publications over two distinct periods: the 2 years and 7 months preceding the invasion and a comparable period following it. Articles were selected and categorized into key thematic areas, such as ecology, politics, corruption, war, economy, and international relations, among others. This classification highlights how the emphasis on certain themes has evolved in response to the invasion and the broader wartime context.

The findings are essential for understanding how war impacts media priorities, the role of open data in shaping narratives, and the broader implications for journalistic practices in a crisis environment. The insights gained contribute to the broader discourse on the resilience and transformation of media during periods of conflict.

This analysis serves as a valuable resource for media professionals and researchers, aiming to comprehend the interplay between journalism, open data, and societal needs in times of war.

Keywords: open data, data, big data, open data journalism, full-scale invasion, thematic view.

REFERENCES:

1. Bondarenko, A.; Kelm, N.; Bondar, P.; Drozdova, Ye. (2019) Try etapy Rady. Yak fraktsii i deputaty parlamentu vosmoho sklykannia holosuvaly za reform [Three stag-

- es of the Rada. How factions and deputies of the eighth convocation of the parliament voted for reform]. *Texty.org.ua*. June 15. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/verhovna-rada/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
2. Velychko, L.; Kelm, N.; Bondar, P. (2020) Bytva za vodu. Yak hlobalne poteplinnia vplyvaie na ahraryni pivden Ukrainy [The Battle for Water. How Global Warming Affects the Agrarian South of Ukraine]. *Texty.org.ua*. December 31. URL: <https://texty.org.ua/projects/102645/bytva-za-vodu-yak-hlobalne-poteplinnya-vplyvaye-na-ahraryny-pivden-ukrainy/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 3. Hadzynska, I.; Romanenko, N. (2023) Ukradeni skarby. U dvokh rosiiskyykh muzeiakh my vyiavlyly 110 tys. arkheolohichnykh znakhidok z Ukrainy [Stolen treasures. We discovered 110,000 archaeological finds from Ukraine in two Russian museums]. *Texty.org.ua*. September 9. URL: https://texty.org.ua/d/2023/stolen_heritage/ (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 4. Harasym, A.; Drozdova, Ye. (2020) Kraina stali i zerna [A country of steel and grain]. *Texty.org.ua*. January 15. URL: <https://texty.org.ua/d/2020/trade-map/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 5. Hebura, O. (2024) V ukrainskykh chartakh i dosi lyshaietsia rosiiska muzyka. Tse pisni z matiukamy, a ukrainskoiu takyykh vkrai malo [Russian music still remains in the Ukrainian charts. These are songs with swear words, and there are very few of those in Ukrainian]. *Texty.org.ua*. February 2. URL: <https://texty.org.ua/projects/111697/spotify-charts-2023/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 6. Herasym, A. (2020) Nevydymi. Skilky v kraini alkonzaleznykh? Bilshe nizh zdaietsia [How many alcohol addicts are there in the country? More than you might think]. *Texty.org.ua*. December 22. URL: <https://texty.org.ua/articles/102643/do-mene-pryhodyly-rozumni-murahy-istoriya-odniyeyi-peremohy-nad-alkoholizmom-ta-vazhlyvi-fakty-yaki-varto-znaty-pro-cyu-hvorobu/> (accessed: 03.10.2024) [in Ukrainian].
 7. Holosok, S. (2020) Osoblyvosti rozsliduvanoi zhurnalistyky v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny [Peculiarities of investigative journalism in the context of the Russian-Ukrainian war]. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/56970/1/%d0%94%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%bc%20%d0%93%d0%be%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%ba%d0%be.pdf> (accessed: 03.10.2024) [in Ukrainian].
 8. Drozdova, E.; Bondar, P.; Kelm, N. (2020) Khto vyhrav mistsevi vybory? Vyvchajte interaktyvnu kartu rezultativ [Who won the local elections? Explore the interactive results map]. *Texty.org.ua*. URL: <https://texty.org.ua/projects/102405/gromada-misto-oblast-rezultaty-miscevyh-vyboriv/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 9. Drozdova, E.; Bondarenko, A. (2020) Epidemiiia COVID-19 v oblastiakh. Interaktyvni hrafiky [COVID-19 epidemic in the regions. Interactive graphs]. *Texty.org.ua*. Juny

18. URL: <https://texty.org.ua/projects/101219/epidemiya-covid-19-v-oblastyah/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
10. Drozdova, E.; Kelm, N. (2021) Viski, shokolad, chervona ikra. Shcho naichastishe kradut v ATB [Whiskey, chocolate, red caviar. What are the most commonly stolen items in ATB?]. *Texty.org.ua*. March 31. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/atb/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
11. Drozdova, E.; Kelm, N. (2023) Rosiia istotno zbilshyla torhivliu z Iranom. Tse vydno na suputnykovykh znimkakh [Russia has significantly increased trade with Iran. This is visible in satellite images]. *Texty.org.ua*. July 24. URL: <https://texty.org.ua/projects/110171/rosiya-suttyevo-zbilshyla-torhivlyu-z-iranom-ce-vydno-na-suputnykovykh-znimkakh/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
12. Drozdova, E.; Kelm, N. (2019) Skilky zarobliaiut «liudy derzhavy». 170 profesii [How much do «people of the state» earn? 170 professions]. *Texty.org.ua*. June 5. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/salaries/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
13. Drozdova, E.; Kelm, N.; Dukach, Y. (2020) Yak industriia krasy sehmentuie nashe tilo [How the beauty industry segments our bodies]. *Texty.org.ua*. March 24. URL: <https://texty.org.ua/d/2020/makeup/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
14. Drozdova, E.; Kelm, N.; Dukach, Y.; Sudachek, D. (2021) Sotni tysiach. Yaka audytorii (pro)rosiiskyykh media v Ukraini [Hundreds of thousands. What is the audience of (pro)Russian media in Ukraine?]. *Texty.org.ua*. May 12. URL: <https://texty.org.ua/projects/103537/pro-audytoriyu-prorosijskykh-media-v-ukrayini/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
15. Drozdova, E.; Kelm, N.; Eismuth, V. (2021) Chas na lyzhi! 10 ukrainskykh hirskykh kurortiv z naidovshymy trasamy [Time to ski! 10 Ukrainian mountain resorts with the longest slopes]. *Texty.org.ua*. December 18. URL: https://texty.org.ua/projects/105151/ski_resorts/ (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
16. Drozdova, E.; Kelm, N.; Malakhov, Y. (2021) Rozorani zemli pryrodno-zapovidnoho fondu [Plowed lands of the nature reserve fund]. *Texty.org.ua*. September 2. URL: <https://texty.org.ua/projects/104258/rozorani-zemli-pryrodno-zapovidnoho-fondu/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
17. Drozdova, E.; Kelm, N.; Nabozhnyak, O.; Gerasemchuk, K. (2022) Vohniani val. Yak i yaki snaryady prylitaiut na ukrainski pozytsii [Firestorm. How and what shells are arriving at Ukrainian positions]. *Texty.org.ua*. June 23. URL: <https://texty.org.ua/projects/107013/vohnianyj-val-yak-i-yaki-snaryady-prylitayut-na-ukrayinski-pozyciyi/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
18. Drozdova, E.; Malakhov, Y. (2020) Pryvatna vechirka, benket, kontsert. V yakykh raionakh bilshyi ryzyk pidkhopyty kovid [Private party, banquet, concert. In which areas is the risk of catching Covid higher?]. *Texty.org.ua*. November 10. URL: <https://>

- texty.org.ua/projects/102214/pryvatna-vechirka-benket-koncert-de-yaki-ryzyky-pid-hopyty-koronavirus/ [in Ukrainian].
19. Zirvaty mantiu (2021) [Tear off the mantle]. *Texty.org.ua*. December 10. URL: https://texty.org.ua/d/2021/judge_game/#/ (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 20. Kelm, N. (2024) Svit pislia liudei [The world after humans]. *Texty.org.ua*. June 18. URL: <https://texty.org.ua/projects/112500/svit-pislya-lyudej/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 21. Kelm, N.; Hadzynska, I.; Pavlenko, V.; Gogun, M. (2023) Zaidy, yakshcho zmozhesh. Veteranam z invalidnistiu vkrai vazhko peresuvatysia ukrainskymy mistamy [Come if you can. Veterans with disabilities find it extremely difficult to move around Ukrainian cities]. *Texty.org.ua*. July 26. URL: <http://surl.li/dfefw> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 22. Kelm, N.; Mikhalkov, S.; Tymoshenko, M.; Lytvynov, V. (2024) Amerykanski hoidalky. [American swing]. *Texty.org.ua*. June 6. URL: <https://texty.org.ua/projects/112501/amerykanski-hojdalky/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 23. Kelm, N.; Bondar, P. (2019) Miski vysoty [Urban Heights]. *Texty.org.ua*. August 30. URL: <https://texty.org.ua/d/2019/citygraph/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 24. Kononuchenko, V. (2024) Instrumenty zhurnalistyky pid chas viiny: OSINT ta GeoINT [Tools of journalism during war: OSINT and GeoINT. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b3b1a7ff-e054-413b-8318-d3e1ccaba2c2/content> (accessed: 03.10.2024) [in Ukrainian].
 25. Kontraktovych, P. (2022) Yak inozemni kompanii pokyduiut RF [How foreign companies leave the Russian Federation]. *Texty.org.ua*. October 4. URL: <https://texty.org.ua/projects/107871/yak-inozemni-kompaniyi-pokydayut-rf/> (accessed 03.10.2024) [In Ukrainian].
 26. Koruptsiia v Ukraini. Yakyy vyhlid vona maie? (2021) [Corruption in Ukraine. What does it look like?]. *Texty.org.ua*. October 4. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/anti-cor-project/> (accessed 03.10.2024) [In Ukrainian].
 27. Kudy kotytsia Ukrzaliznytsia? (2021) [Where is Ukrzaliznytsia heading?]. *Texty.org.ua*. September 29. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/uz/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 28. Kulchynska, S. (2022) Misiats nad Kyievom. Koly vin skhodyt i zakhodyt (data-art) [The Moon over Kyiv. When it rises and sets (data-art)]. *Texty.org.ua*. February 1. URL: <https://texty.org.ua/projects/105513/misyac-nad-kyievom-koly-vin-shodyt-i-zahodyt-data-art/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 29. Mikhalkov, S.; Kelm, N. (2024) Detsybely. Yak i chomu rosiiski propahandysty krychat na svoikh shou [How and why Russian propagandists shout on their

- shows]. *Texty.org.ua*. January 26. URL: <https://texty.org.ua/projects/110910/de-cybely-yak-i-chomu-rosijski-propahandysty-krychat-na-svoyih-shou/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
30. Drozdova, E. (2021) Okupatsiia. Vraty Ukrainy pid chas Druhoi svitovoi, zavdani natsystamy ta komunistamy. [Occupation. Ukraine's losses during World War II caused by the Nazis and Communists]. *Texty.org.ua*. Juny 20. URL: <https://texty.org.ua/projects/103853/pole-bytvy-ukrayina-druha-svitova-vijna/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 31. Pavlenko, V.; Herasymenko, V.; Kelm, N. (2024) «Vso, tryvoha, prykhaly. Choho sydym?». Yak zupynka transportu pid chas povitrianoi tryvohy vbyvaie yoho robotu na kilka hodyn [«Everything, the alarm has arrived. Why are we sitting here?». How stopping transport during an air raid kills his work for several hours]. *Texty.org.ua*. September 5. URL: <https://texty.org.ua/projects/112998/vso-tryvoha-pryihalychoho-sydym-yak-zupynka-transportu-pid-chas-povitrianoi-tryvohy-vbyvaye-joho-robotu-na-kiлька-hodyn/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 32. Pavlenko, V.; Drozdova, E. (2024). Cherez viinu ponad 25% ukraïnskykh ditei poz-bavleni povnotsinnoi shkilnoi osvity [Due to the war, more than 25% of Ukrainian children are deprived of a full-fledged school education]. *Texty.org.ua*. May 16. URL: <https://texty.org.ua/projects/112433/cherez-vijnu-ponad-25-ukrayinskykh-ditej-poz-bavleni-povnocinnoyi-shkilnoyi-osvity/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 33. Pavlenko, V.; Kelm, N. Znaity liudynu (2024). Yak pratsiuut holosovi dovidky p'iaty populiarnykh ukraïnskykh kompanii [Finding a Person. How Voice Prompts of Five Popular Ukrainian Companies Work]. *Texty.org.ua*. January 9. URL: <https://texty.org.ua/d/2023/callcentres/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 34. Pid nahliadom. Yak derzhava pereviriaie biznes? (2023) [Under supervision. How does the state inspect businesses?]. *Texty.org.ua*. September 23. URL: <https://texty.org.ua/d/2021/inspections/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 35. Kelm, N. (2023) Rik viiny u hrafikakh [The year of the war in graphics]. *Texty.org.ua*. February 24. URL: <https://texty.org.ua/projects/109018/rik-vijny/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 36. «Sanitarna» khvoroba ukraïnskoho lisu (2021) [«Sanitary» disease of Ukrainian forests]. *Texty.org.ua*. April 8. URL: https://texty.org.ua/d/2020/open_forestry/ (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].
 37. Solodko, P.; Tymoshenko, M.; Kelm, N.; Hontsa, F. (2024) Karta Velykoho Luhu. Shist Sichei, stavka monholskoho khana ta inshi tsikavi mistsia [Map of the Great Meadow. Six Siches, the Mongol Khan's Pond and Other Interesting Places]. *Texty.org.ua*. January 23. URL: <https://texty.org.ua/projects/111574/karta-velykoho-luhu-pyat-sichej-stavka-monholskoho-hana-ta-inshi-cikavi-miscyal/> (accessed 03.10.2024) [in Ukrainian].